

Het Collectief en Capilla Flamenca
doen Stockhausen alle eer aan

★★★★

Momenten van pure schoonheid

BRUGGE • De professionele concertgang is aan een weinig opbeurende paradox onderhevig. Je zou denken dat je meer esthetische ervaringen beleeft naarmate je meer concerten bezoekt. Dat blijkt niet waar te zijn.

Of dat komt door gewenning, verwenning of onredelijk geworden veeleisendheid van de recensent, daarover lopen de meningen uiteen. In elk geval is er geen benijdenswaardiger concertganger dan wie tweewekelijks de handen blauw komt klappen en elke voorstelling meesterlijk vindt.

Maar soms zijn ze er, momenten waarop pure schoonheid je compleet bij de kladden heeft. De mooiste zijn de meest onverwachte. Ja, we hebben de afgelopen jaren Virsaladze, Lupu, Sokolov, Leonhardt of Hagen Quartett gehoord. Hoogmissen van aangekondigd kippenvol en vergaande introspectie. Maar charmanter, want onschuldiger en onverwachter, waren bijvoorbeeld enkele improvisaties van Kris Defoorts ensemble Dreamtime over Monteverdi's madrigaal 'Lamento della ninfa' in het Brusselse Kaaitheater, of het middeleeuwse spektakel rond de Heilige Maagd van Mikrologus en Mudejar in de Roma in Borgerhout.

Donderdag kwam er in dat laatste rijtje eentje bij. Bij wat het ensemble voor oude muziek Capilla Flamenca en het meer op recenter werk gerichte Het Collectief in het Brugse Concertgebouw presteerden, passen slechts respect en een groot compliment. Beide formaties hadden een programma opgezet rond de 'Tierkreis' van de onlangs overleden avant-gardist Stockhausen. Dat kwam goed uit voor Capilla Flamenca, dat niet lang geleden een

opname uitbracht met oude muziek die eveneens verband hield met de dierenriem of zodiak.

Nu was het combineren van beide 'soorten' muziek tegelijk heel mogelijk en weinig vanzelfsprekend. In de oude commentaren op de zodiak wordt sterk gefocust op teksten die de vermeende karaktertrekken van de astrologische tekens bezingen. Stockhausen hanteerde evenwel een tegengestelde aanpak: in een schitterende mengeling van weberniaanse bondigheid, kurtagiaanse diepgang en speelsheid à la Ligeti droeg hij aan elk teken een uiterst kort muziekje op, gespeeld door evenveel muziekdoosjes.

Harmonie der sferen

Die stukjes, nu, zijn van een wonderlijke perfectie. Voor wie ver genoeg wil gaan in de analyse ervan, dragen ze de eigenschappen van de respectieve tekens in zich, compleet met commentaar op hun ascendanten. Voor wie gewoon luistert, zijn ze een zeldzaam geslaagd portret van wat de pythagoreeërs al de 'harmonie der sferen' noemden.

Stockhausen stond niet meteen bekend om zijn rekkelijkheid omtrent de uitvoering van zijn werken, maar wat Het Collectief en de Capilla er hier mee deden, het als klankbord gebruiken voor commentaren en improvisaties, was wel degelijk de bedoeling. Slechts één eis: Stockhausens oerversie moest voor elk sterrenbeeld één keer weerklinken. Daaromheen: een kluwen van humor, ernst, associatie, inventiviteit, wederzijdse verkenning van oud en nieuw. En, niet onbelangrijk: een uitvoerend ambacht dat op dit moment in Vlaanderen door geen musicus wordt verbeterd. (RTT)

www.hetcollectief.be, www.capilla.be.